

INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIE VAN DE NEDERLANDSE TAALUNIE

Vastgesteld 21 januari 2022

Verslag van de openbare vergadering van de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie op maandag 13 december 2021, gehouden in het gebouw van de Tweede Kamer in Den Haag.

Aanwezige leden van de Interparlementaire Commissie:**Vlaanderen:**

Cathy Coudyser (N-VA)
Stephanie D'Hose (Open Vld)
Celia Groothedde (Groen)
Katia Segers (Vooruit)
Annabel Tavernier (N-VA)
Orry Van de Wauwer (CD&V)
Sam Van Rooy (Vlaams Belang)
Manuela Van Werde (N-VA)
Wilfried Vandaele (N-VA)

Wilfried Van Vinckenroye (commissiesecretaris)

Nederland:

Joop Atsma (CDA)
Martin Bosma (PVV)
Arda Gerkens (SP)

Femmy Bakker-de Jong (griffier)

Aanwezig namens de Taalunie:

Kevin De Coninck (beleidsadviseur)
Marc Paredis (communicatieadviseur)
Kris Van de Poel (algemeen secretaris)
Maarten Vidal (beleidssecretaris)
Leonie Wulftange (beleidsadviseur)

Voorzitter: Martin Bosma

Griffier: Bakker-de Jong

Aanvang 18.00 uur.

De **voorzitter**: Ik open bij dezen de vergadering van de IPC van de Taalunie. Leuk te zien dat u allemaal aanwezig bent. We hebben een agenda. Die heeft u allemaal gekregen. Mijn voorstel is om die agenda te doen zoals u die gekregen heeft -- die is niet spectaculair en redelijk overzichtelijk -- tenzij iemand een mededeling heeft en daar iets aan wil veranderen. Dat is niet het geval. Dan doen we gewoon de agenda zoals die er staat.

Ik zou even een kort kennismakingsrondje willen doen. Het is misschien het handigst als we dat per delegatie en per bureau van de Taalunie doen. In Nederland is de opkomst niet overweldigend, maar we hebben wel Joop Atsma uit het noordpuntje van Friesland. Ada Gerkens zou er ook zijn, en onze gewaardeerde griffier is hier. Dat is wat Nederland vandaag te bieden heeft.

Wilfried, kun jij vertellen wie er allemaal van Vlaamse zijde zijn?

De heer **Vandaele**: Eigenlijk niet, want ik zie ze ook niet. Ik weet dat collega Segers er alleszins is, collega Van Werde. Onze onvolprezen griffier zal ook de anderen kunnen opnoemen.

De **voorzitter**: Wilfried Van Vinckenroye, de secretaris, kun jij vertellen wie er allemaal zijn van jullie kant?

De heer **Van Vinckenroye**: Ik zie van Vlaamse kant Katia Segers, Cathy Coudyser, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele uiteraard, Orry Van de Wauwer, ...

De heer **Vandaele**: We hebben Annabel Tavernier, Celia Groothedde en Sam Van Rooy. Dat is onze delegatie, voorzitter.

De **voorzitter**: Het is weer een prachtige opkomst, meneer de voorzitter. Ik ben er heel erg blij om.

De heer **Vandaele**: We zijn ook helemaal getraind. Dat moet Nederland ook eens proberen.

De **voorzitter**: U heeft de wind eronder. Daar kan ik alleen maar jaloers op zijn.

Mag ik het woord geven aan mevrouw Van der Poel, de algemeen secretaris van de Taalunie, om even te vertellen wie er van haar kant aanwezig zijn?

Mevrouw **Van de Poel**: Van de Taaluniekant zijn er vier mensen aanwezig en eentje op de achtergrond. Mijn naam is dus Kris van de Poel. Ik ben de algemeen secretaris. Naast mij ziet u de beleidssecretaris, Maarten Vidal. Verder zijn aanwezig Kevin De Coninck, beleidsmedewerker, en Leonie Wulftange. Achter de schermen is ook nog onze hoofd communicatie aanwezig. Dat is Marc Paredis. Dus wij zijn met zijn vijven.

De **voorzitter**: Geweldig. Fijn dat u er allemaal bent. Ik stel voor dat we gaan luisteren naar de presentatie van de algemeen secretaris en dat we daarna een rondje gaan maken om te kijken of daar vragen over zijn. Ik geef graag het woord aan mevrouw Van de Poel, die zich heeft geposteerd voor een heel mooie boekenkast. Dat maakt altijd indruk en het geeft meteen weer dat er ook veel gelezen wordt en veel onderzoek wordt gedaan. Het woord is aan mevrouw Van de Poel.

Mevrouw **Van de Poel**: Ik zit in mijn kantoor. Mijn kantoor heeft inderdaad ook een boekenkast van vele jaren sprokkelen. Ik loop al een tijdje mee. Dat ziet u ook aan mijn boeken. Het zijn boeken in lederen kaften en er zijn boeken die wat jonger zijn. Maar geen boekenworm; daar doen we niet aan.

Ik ben heel blij om vandaag hier aanwezig te zijn. We hebben net een heel intensief Comité van Ministers achter de rug, waar ook onze visitatie besproken werd, ons ... Ik hoor nogal wat ...

De **voorzitter**: Kris, mag ik je even onderbreken? Misschien dat we hetzelfde punt willen maken, maar ik zou iedereen even willen vragen om zijn microfoon uit te zetten, want we horen allemaal gekraak en gepiep. Dus het verzoek aan iedereen om even de microfoon uit te zetten. Als dat gebeurd is, is weer het woord aan mevrouw Van de Poel.

Mevrouw **Van de Poel**: Dank je wel, dat was inderdaad hetzelfde punt dat ik wilde maken. Ik ben blij om iedereen hier vandaag te zien. Wij hadden dus net anderhalf uur Comité van Ministers. Het was bijzonder interessant. Het was inhoudelijk een wat armer Comité van Ministers, omdat er natuurlijk in Nederland een nieuwe regering aankomt. Dat betekent dat we aan de nieuwe bewindslieden dan ook de inhoud van de Taalunie willen overlaten. Maar we hebben wel heel goede gesprekken gehad, onder andere over taalcompetentie en over taaladvies. Dat zal binnen de kortste keren ook met u gedeeld worden.

Wat met u gedeeld zal worden door de ministers, is het visitatierapport van de Taalunie. Het visitatierapport waar ook een aantal van u aan heeft meegewerkt, namelijk in gesprekken met de visitatiecommissie in september. Het visitatierapport is eigenlijk een visie op hoe de Taalunie in de toekomst vorm kan krijgen. Het is een interessant rapport. Ik hoop dan ook dat we in de toekomst -- dat is dan in de volgende maanden -- intensiever met elkaar kunnen samenwerken om die Taalunie samen vorm te geven.

Wat wij vandaag willen doen, is heel kort een inleiding geven over wie en wat de Taalunie is en wie en wat de verschillende organen van de Taalunie zijn. We weten dat we voor sommige mensen een beetje repetitief zijn. Sommigen van u zijn nieuw in dit hele verhaal. Die pakken we dan ook graag mee in waar we vandaan komen en waar we naartoe willen gaan. Maar we willen vooral ook het accent leggen op waar we in 2022 willen landen als Taalunie, en dan vooral als algemeen secretariaat. Dan hoop ik dat we samen met de IPC zullen landen. Het heeft geen zin dat we apart landen. Dus dat gaan we doen.

U mag van mij naar de eerste inhoudelijke slide gaan. Wie of wat is de Taalunie? Dit is een onlinevergadering. We gaan dus nu even kijken naar de definitie van de Taalunie. We zijn een intergouvernementele verdragsorganisatie. "Intergouvernementeel" wil zeggen dat we de taal als algemeen thema hebben en dat we tussen Nederland en Vlaanderen, maar ook met Suriname als geassocieerd lid, samen nadenken over wat taal, wat het Nederlands is voor de taalgebruiker. We zijn een verdragsorganisatie. Dat wil zeggen dat we teruggaan op een verdrag dat in 1980 ontsproten is tussen Nederland en Vlaanderen. Sinds 2004 is Suriname geassocieerd lid. Dat wil zeggen dat Suriname financieel niet bijdraagt aan de Taalunie, behalve dan voor het werk, voor taken, elementen, thema's die voor Suriname ook interessant kunnen zijn. Suriname sluit dus eigenlijk ook alleen maar aan bij Taaluniematerie als zij daar zelf ook het nut van inzien. Dat is de intergouvernementele verdragsorganisatie. Wat doen de verschillende organen? Er zijn vier organen, zoals u weet. Het Comité van Ministers vergadert twee keer per jaar. Dat is eigenlijk de aansturing van de Taalunie. Vandaaruit wordt er gekeken naar het beleid en hoe we met dat beleid omgaan. Er is een Interparlementaire Commissie -- dat bent u -- en dat is eigenlijk het controleorgaan. U gaat in gesprek met het Comité van Ministers. Het Comité van Ministers zal u het visitatierapport toesturen. Wel, het is aan u om met de bewindslieden in gesprek te gaan over dat visitatierapport.

Er is daarnaast een Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren. Zij zijn een adviesorgaan. Zij bieden gevraagd en ongevraagd advies aan het Comité van Ministers. Zij hebben in de vergadering van zonet hun taaladvies aangeleverd over diversiteit en taalgebruik en inclusie in taalgebruik.

Het enige orgaan waar echt personeel aanwezig is, taalpersoneel, is het Algemeen Secretariaat. Wat doet het Algemeen Secretariaat? Wel, het Algemeen Secretariaat

ondersteunt de algemeen secretaris. Samen ondersteunen zij de andere organen. De bedoeling is dus dat alle organen samen samenwerken en een mooie visie hebben op taal voor de taalgebruikers.

Hoe werken we samen? We hebben verschillende samenwerkingen die zo'n beetje buiten de lijntjes kleuren. Een van de thema's is Samenwerking loont, het advies op het onderwijs in de buurtaalregio's. Dat is een samenwerkingsverband waar de Taalunie vrij sturend is. De buurtaalregio's zijn Noordrijn-Westfalen, Nedersaksen, Wallonië ...

Er is nog altijd iemand die heel veel lawaai maakt met zijn microfoon. Dus graag uw microfoon even uitzetten.

Daarnaast hebben we een heel intensieve samenwerking met de afdelingen neerlandistiek wereldwijd. Wat is dat? Dat zijn alle universiteiten en hogescholen waar Nederlands onderwezen wordt. Het is Nederlandse taal, cultuur, literatuur. Het kan ook vertaalkunde zijn. Wereldwijd zijn 6.000 docenten in 135 universiteiten en hogescholen wereldwijd in zo'n 40 verschillende landen aangesloten bij de Taalunie. Die worden ook financieel door de Taalunie ondersteund. Zij kunnen ook een beroep doen op de knowhow, de kennis van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek. Dat is een ledenvereniging. Die is iets kleiner dan wat vanuit de Taalunie gebeurt voor de neerlandistiek wereldwijd, maar het is een belangenvereniging en zij zorgen dat de docenten in het buitenland ook ondersteund worden. Dat is natuurlijk prachtig.

Daarnaast is er samenwerking met de Caribische eilanden. Zoals u weet, is dat ook een onderdeel van Nederland. Er is ook een intensieve samenwerking met Zuid-Afrika. We hebben vorig jaar met Zuid-Afrika een akkoord gesloten. U weet dat Afrikaans geen Nederlands is. Op het ogenblik zijn de taalkundigen het er zelfs niet meer over eens of Afrikaans wel een dochtertaal is van het Nederlands of niet. Het is een eigen taal, maar het heeft natuurlijk Nederlandse invloeden. Maar wij hebben met Zuid-Afrika heel goede contacten en een heel goede samenwerking. Onlangs nog, in oktober, bij de Week van het Nederlands, is in Zuid-Afrika een hele eigen Week van het Nederlands geweest. Dat was bijzonder verheugend, interessant en heel intensief.

Volgende slide alsjeblieft. Ik wil het even hebben over financiering. Dat is natuurlijk belangrijk. U kan al de informatie die ik nu geef -- want het is toch allemaal een beetje met cijfertjes -- terugvinden in ons jaarverslag 2020 op jaarverslag2020.taalunie.org. We hebben een begroting van ongeveer 11 miljoen. Ik ben een taalkundige, cijfers zijn niet mijn forte, dus ik rond dat even af naar 11 miljoen. Dat zal in 2022 zijn. Dat is de begroting en daar moeten we alles mee doen. Onze begroting krijgen we voor twee derde betaald vanuit Nederland door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Een derde komt vanuit Vlaanderen van de departementen Cultuur en Onderwijs. Dus dat zijn twee

verschillende departementen. Vanuit Suriname wordt er met menskracht en voor heel specifieke activiteiten gefinancierd. Dat zit ook in onze totaalbegroting.

Ik wil even vertellen hoe die begroting precies gebruikt wordt. Daar mag u de volgende slide voor geven. Dit is een prentje. Dat vind ik altijd iets makkelijker om te zien. Ons totaalbudget, dus 11 miljoen, bestaat voor 80% uit projectgeld. Wij gebruiken dat geld om per aandachtsgebied -- daar komen we zo op; we hebben vijf aandachtsgebieden -- projecten te ondersteunen. 20% van onze begroting wordt gebruikt voor de werking van het Algemeen Secretariaat. Dat wil zeggen gebouw, infrastructuur, maar ook personeel. Van dat budget voor de projecten, dus van die 80%, komen we rechts bij het projectbudget. Daarvan gaat 66%, dus iets meer dan twee derde, naar vaste partners die we hebben. Die vaste partners zijn het Instituut voor de Nederlandse Taal, waar woordenboeken aangemaakt worden, zoals de ANS of de Algemene Nederlandse Spraakkunst, en waar databanken voorbereid worden, die dan gebruikt kunnen worden door commerciële partners om woordenboeken van te maken. Dus het INT krijgt fondsen van de Taalunie, waar dan Van Dale een commercieel product van maakt. Of de IVN, de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, die volledig uit het projectbudget van de Taalunie wordt gefinancierd. Het ELV, het Expertisecentrum Literair Vertalen, dat dit jaar zijn twintigste verjaardag viert. Het Genootschap Onze Taal, dat ook taaladvies levert. Maar ook taaladvies.net: dat is een overkoepelend orgaan tussen Nederland en Vlaanderen. Het bestaat uit experts die taaladvies formuleren. Nog een grote partner is DBNL, waar we dus ook een structurele financiering aan leveren.

Daarnaast gaat een iets kleiner projectbudget, 34% ongeveer, naar individuele projecten. Dat wil zeggen: als er een noodsituatie internationaal is of als de samenwerking met Suriname bepaalde extra aandacht vraagt, rond tijdschriften of zo, dan wordt dat vanuit dat aparte budget geleverd. Het goede van dat aparte 34%-budget is dat we zo ook bepaalde krachtlijnen extra in de verf kunnen zetten. We hebben de afgelopen jaren heel sterk ingezet op lezen. Dat was een van de krachtlijnen die ik ook meegenomen heb in het begin van mijn mandaat. Voor dat lezen hebben we heel wat verschillende mensen bij elkaar gebracht, raadsadviezen extra kracht bijgezet, het DRONGO- festival extra ondersteund. Dat kan dus omdat we die 34% gewoon daarvoor vrijmaken.

Ik wil nu graag wat vertellen over de verschillende krachtlijnen, de verschillende aandachtsgebieden die we hebben. We zullen het eerst hebben over wat de Taalunie precies doet in onze aandachtsgebieden. Daarna zullen we het hebben over wat we van plan zijn te doen in 2022. Ik geef daarvoor graag het woord aan de twee collega's die ik meegebracht heb. Dat zijn Kevin De Coninck en Leonie Wulftange.

De **voorzitter**: Kevin, aan jou.

De heer **De Coninck**: Dank je wel, Martin. Wij werken met vijf aandachtsgebieden. Die zien jullie hier op deze pagina staan. Standaardtaal; dat gaat over de volledige infrastructuur die nodig is voor het Nederlands. We werken rond Nederlands en andere talen. Daarin focussen we vooral op het gebruik van Nederlands in verschillende maatschappelijke situaties. We kijken specifiek naar onderwijs Nederlands binnen het taalgebied, naar Nederlands wereldwijd -- dat is onderwijs en onderzoek wereldwijd -- en naar Nederlandse taal en cultuur. Dat zijn onze vijf aandachtsgebieden. Daarover gaan Leonie en ik kort iets zeggen. Daarna gaan we nog in op de dwarsverbanden, de krachtlijnen voor 2022.

Eerstvolgende slide graag. Aandachtsgebied 1. De meeste mensen kennen de Taalunie van de officiële spelling, van het Groene Boekje, maar qua taalinfrastructuur gebeurt er natuurlijk nog veel meer. Zo wordt ook de grammatica beschreven in de Algemene Nederlandse Spraakkunst. Er is een terminologiecentrum binnen het Instituut voor de Nederlandse Taal. Er is taaladvies en er is taaltechnologie. De laatste tijd focussen we ook heel erg op begrijpelijke taal, door de overheid in eerste instantie.

Bij alle aandachtsgebieden hebben we een aantal structurele partners, zoals Kris al zei. Het Instituut voor de Nederlandse Taal is veruit de grootste structurele partner binnen aandachtsgebied 1. Samen met het Genootschap Onze Taal en Team Taaladvies Vlaamse overheid wordt er ook voor taaladvies.net gezorgd. Met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in Nederland werken wij heel intensief samen rond begrijpelijke taal. In Nederland heet dat Direct duidelijk en in Vlaanderen heet dat Heerlijk helder. Het is hetzelfde, maar het heeft een andere naam. Recente resultaten zijn de actualisering van de Algemene Nederlandse Spraakkunst. Daar was wat ophef over in de media, zoals jullie hebben gehoord. Belangrijk daarbij is dat de Algemene Nederlandse Spraakkunst de taal beschrijft en niet voorschrijft hoe de taal gebruikt moet worden. Dus daarin staat een actuele stand van zaken, maar bij de taaladviezen wordt telkens duidelijk aangegeven wat tot standaardtaal wordt gerekend en wat niet. Er is een vernieuwde samenwerking voor taaladvies.net en we zetten de samenwerking rond begrijpelijke taal voort. Zo is er onlangs een onderzoek naar begrijpelijkheid van iconen in coronacommunicatie gebeurd. Naar die iconen gaan we nog verder onderzoek doen.

Volgende slide alsjeblieft. Binnen aandachtsgebied 1 kijken we dus vooral naar de standaardtaal en de infrastructuur die daarvoor nodig is, binnen aandachtsgebied 2 vooral naar het gebruik van Nederlands in verschillende maatschappelijke situaties. Dat gebruik staat soms in concurrentie met andere talen, want er zijn ook veel andere talen in de wereld naast Nederlands. Dan is dus de vraag hoe we ervoor zorgen dat het Nederlands en die andere talen steeds op de beste manier worden gebruikt in die situaties.

We doen als basis een onderzoek naar de staat van het Nederlands. Daarin laten we een enquête invullen en verzamelen we flankerende gegevens over het gebruik van het

Nederlands in het sociaal verkeer, in het onderwijs, op het werk, in cultuurbeleving, enzovoort. Daarvoor werken we samen met het Meertens Instituut in Nederland, de Universiteit Gent in Vlaanderen en het Instituut voor de Opleiding van Leraren en de Anton de Kom Universiteit in Suriname.

Vanuit de Staat van het Nederlands weten we dat het Nederlands het heel goed doet in de meeste maatschappelijke domeinen, maar in het hoger onderwijs en in de wetenschapswereld wel degelijk concurrentie van het Engels ondervindt. Daaruit volgt dan ook een beleidslijn voor ons dat we het Nederlands als wetenschapstaal en taal in het hoger onderwijs verder willen ondersteunen. Daarvoor werken we onder andere samen met het Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs.

Naast het hoger onderwijs kijken we ook naar de economische waarde van taal. We werken samen met partijen in Nederland en Vlaanderen om de taalsector meer te verenigen en zichtbaarder te maken. Ook een heel belangrijk punt is bijvoorbeeld taal en zorg. Dat is een van de toekomstlijnen. We gaan ook kijken naar begrijpelijke taal in de zorg. Dat is heel belangrijk om iedereen goed te bedienen en de beste zorg te geven. Om iedereen de beste zorg te kunnen geven is ook zorg voor taal nodig. Daarvoor hebben we in 2020 de ZorgVoorZorgPrijs ingesteld. Die is in juni dit jaar uitgereikt door Kris in samenwerking met Jan Hautekiet in een mooie onlinedocumentaire, want zo moeten we communiceren op dit moment.

Ik geef graag het woord aan Leonie voor aandachtsgebied 3.

Mevrouw **Wulftange**: Dank je wel, Kevin. Ik neem u graag mee naar aandachtsgebied 3 ofwel onderwijs Nederlands binnen het taalgebied, dus binnen Nederland, Vlaanderen en Suriname. Binnen dit aandachtsgebied signaleren we kansen en uitdagingen voor het onderwijs Nederlands binnen het taalgebied. Het gaat dan om onderwijs aan kleuters tot volwassenen, het vak Nederlands op school, maar ook het leren van het Nederlands als tweede taal als volwassene. We werken daarvoor samen met partners, onder andere onderwijsministeries en -inspecties binnen het taalgebied, ons vaste adviesorgaan, het Platform Onderwijs Nederlands en Nederlands als Tweede Taal, dat bestaat uit een veertiental experts uit Nederland en Vlaanderen, en ook een aantal Nederlands-Vlaamse onderwijsnetwerken die over de grens heen samenwerken, bijvoorbeeld de Beroepsvereniging voor docenten Nederlands als Tweede Taal en een netwerk van lerarenopleiders voor het basisonderwijs.

Waar wij ons de afgelopen tijd mee bezig hebben gehouden, is onder andere lezen. Kris noemde het net al. Op vraag van het Comité van Ministers hebben we in samenwerking met de Taalraad Begrijpend Lezen het advies Effectief onderwijs in begrijpend lezen gepubliceerd en in navolging daarvan ook veel aandacht voor lezen en leesbevordering

gehad. We zijn betrokken geweest bij de curriculumvernieuwingen in Nederland en de herzieningen van de eindtermen in Vlaanderen en hebben onze adviezen gegeven op basis van de visietekst Iedereen Taalcompetent uit 2017, waarin we onze visie op het onderwijs Nederlands hebben neergeschreven. Eind vorig jaar publiceerden we het referentiekader De taalcompetente leraar, waarin we de taalcompetenties beschrijven waarover iedere leraar, ongeacht het vak, zou moeten kunnen beschikken om goed les te kunnen geven.

Van aandachtsgebied 3, het Nederlands binnen het taalgebied, gaan we naar Nederlands wereldwijd, aandachtsgebied 4. Ook hierin staat het onderwijs Nederlands centraal, aangevuld met onderzoek. Het gaat om het Nederlands buiten het taalgebied. Dat gebeurt aan de ene kant in de buurtaalregio's. Het is net ook al even aan de orde geweest. Dat zijn Noord-Frankrijk, Wallonië en de grensstreek in Duitsland, waar zo'n 400.000 leerders het Nederlands leren, ook weer van jonge kinderen tot volwassenen. Daarnaast is er ondersteuning van het academisch onderwijs en onderzoek aan 135 universiteiten en hogescholen wereldwijd. Hier werken we weer samen met de ministeries en inspecties van de buurtaalregio's. Daarmee hebben we langetermijnafspraken hoe we die samenwerking vormgeven. We hebben nauwe contacten met de universiteiten wereldwijd, de IVN, de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek, waarmee we ook een kantoor delen, en diverse regionale docentennetwerken. Bijvoorbeeld docenten Nederlands uit Oost-Europa werken regionaal samen en daar hebben wij ook contact mee.

Recent hebben we onderzoek gedaan naar de beleving van scholieren in de buurtaalregio's: wat vinden zij van het vak Nederlands? Daaruit bleek onder andere dat ze graag nog wat meer Nederlands zouden willen spreken tijdens de lessen, dus vooral willen oefenen met spreken.

Een project waar ik mij ook veel mee bezig heb gehouden het afgelopen jaar, is het platform mijnNederlands. Dat is eigenlijk een digitale ontmoetingsplek voor iedereen die zich met het Nederlands bezighoudt buiten het taalgebied: docenten, studenten, maar ook diplomaten, Nederlandstalige expats in het buitenland, die op dit platform met elkaar in contact kunnen komen, informatie kunnen vinden, maar ook praktische voorzieningen zoals lesmateriaal, nascholingsaanbod en financieringsmogelijkheden.

Als laatste noem ik nog het impulstraject voor de internationale neerlandistiek. We willen met een extra financiële impuls duurzame steun geven aan de afdelingen Nederlands in het buitenland, zodat het Nederlands ook daar onderwezen kan blijven worden en het Nederlands daar ook zichtbaar blijft.

Dan de volgende slide, graag. Het laatste aandachtsgebied is de Nederlandstalige cultuur. Daarin houden we ons voornamelijk bezig met het ondersteunen van het creatieve gebruik van het Nederlands. Denk aan leesbevordering voor jongeren en kinderen, veel in het nieuws geweest, maar ook poëzie, literatuur, muziek, eigenlijk al die creatieve uitingen van

het Nederlands. Ook zijn we bezig met samenwerking rond Nederlandstalige cultuur in het buitenland, wereldwijd. We zetten samenwerkingen en contacten op tussen de afdelingen Nederlands, maar ook Nederlands-Vlaamse culturele instellingen, zoals hier ook te zien is bij de structurele partners. Ook diplomatieke posten kunnen daarin een rol spelen.

Ook belangrijk in de presentatie van de Nederlandstalige cultuur wereldwijd is natuurlijk het vertalen. Bijvoorbeeld Nederlandstalige literatuur wordt vertaald en zo over de wereld verspreid. Belangrijke partners zijn het Expertisecentrum Literair Vertalen, de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren, de letterenfondsen, eerder ook al genoemd, leesbevorderingsorganisaties en ook andere culturele instellingen.

Recente resultaten zijn de vernieuwing van de website literatuurgeschiedenis.org, een website die zich richt op jongeren in het middelbaar onderwijs en die de geschiedenis van de Nederlandstalige literatuur op een aantrekkelijke manier aanbiedt, handreikingen voor de samenwerking tussen taal en muziek in het onderwijs en hoe die twee elkaar kunnen versterken, en ook diverse samenwerkingen rond de talige cultuur in Suriname, onder andere door het organiseren van debatcompetitie, prijzen voor literatuur, enzovoort.

Dan geef ik graag weer het woord aan mijn collega.

De heer **De Coninck**: Dank je wel, Leonie. We kijken nog even vooruit: wat wil de Taalunie? Vanuit de accenten die gelegd zijn in het Meerjarenbeleidsplan 2020-2024 en de prioriteiten van onze algemeen secretaris hebben we drie krachtlijnen geformuleerd voor 2022, waarin we tussen de vijf aandachtsgebieden, over de muurtjes van de vijf aandachtsgebieden heen, met elkaar willen samenwerken om daar echt prioriteit aan te geven en om daar echt de focus op te leggen. Het is niet de bedoeling om extra activiteiten te doen, maar vooral om activiteiten bij elkaar te brengen zodat die elkaar kunnen versterken en zodat die ook drie krachtlijnen kunnen vormen. Die drie krachtlijnen vatten we sloganesk samen als Nederlands digitaal, Nederlands internationaal en Nederlands voor iedereen.

De volgende slide, graag. Bij Nederlands digitaal gaat het vooral over de benutting van bestaande taaltechnologie door nieuwe gebruikers. Er is heel veel taaltechnologie. Er zijn nog altijd heel veel ontwikkelingen en evoluties. Die blijven we natuurlijk volgen, maar we zien ook dat er heel veel is dat nog niet optimaal of niet maximaal benut wordt door onze gebruikersgroepen. Dan kan het gaan over de voorzieningen. De voorzieningen die er zijn, zijn vaak Europese voorzieningen waar we als Taalunie en samen met het Instituut voor de Nederlandse Taal aan gewerkt hebben, maar die nog niet altijd gebruikt worden door alle mensen die er voordeel bij kunnen hebben. Dan gaat het over onze eigen overheden, over taaldocenten, over literair vertalers, enzovoort. We willen bekijken hoe we aanbod en gebruikers dichter bij elkaar kunnen brengen en ervoor zorgen dat die mooie voorzieningen die er zijn, ook voor het Nederlands, beter kunnen worden benut. Dat is krachtlijn 1.

De volgende slide gaat over krachtlijn 2: Nederlands internationaal. Daarin willen we de nadruk leggen op de verbinding van Nederlandstaligen wereldwijd en een sterkere netwerkvorming. Waarom? Met name omdat we de afdelingen Nederlands wereldwijd lokaal sterker willen omkaderen. Er zijn heel veel partijen actief rond die afdelingen Nederlands die daar nog niet altijd mee verbonden zijn. We kunnen denken aan het onderwijs van de stichting NOB in Nederland, Vlamingen in de Wereld en de studenten die in Nederland en Vlaanderen gestudeerd hebben, maar terug zijn naar hun eigen landen. Die mensen hebben allemaal iets met het Nederlands en kunnen lokaal de Nederlandse afdelingen helpen te versterken, maar die twee vinden elkaar nog niet heel erg goed. Vooral mijn Nederlands, waar Leonie het zonet over had, kan een interessant platform zijn om die mensen nauwer met elkaar te verbinden. Het doel hiervan is om het actieplan voor de neerlandistiek dat we samen met neerlandici wereldwijd hebben geschreven, het impulstraject voor de neerlandistiek, waar Leonie het zonet ook over had, en onze reguliere werking, de ondersteuning van de internationale neerlandistiek, meer bij elkaar te brengen. Dus ook hier geldt dat niemand nieuwe activiteiten start, behalve dan in het impulstraject dat hierop is voorzien. Het gaat vooral om bestaande activiteiten bij elkaar te brengen en op elkaar te laten aansluiten, waardoor ze sterker kunnen worden.

Voor de derde krachtlijn geef ik nog even het woord aan Leonie.

Mevrouw **Wulftange**: Dank je wel. Het Nederlands voor iedereen is de laatste krachtlijn voor 2022 waar we op in willen zetten. Het is heel breed, dus er valt heel wat onder. Het gaat om toegankelijkheid, inclusie en diversiteit. We willen vooral uitwisselen, het Nederlands toegankelijk maken voor iedereen en iedereen die het Nederlands gebruikt daar enige betrokkenheid bij laten voelen. Trajecten die daaronder vallen zijn bijvoorbeeld begrijpelijk en inclusief taalgebruik door de overheid. Kevin noemde eerder al Direct Duidelijk en Heerlijk Helder. Dat zijn trajecten die ervoor zorgen dat het Nederlands toegankelijk wordt voor iedere taalgebruiker en dat de communicatie vanuit de overheid toegankelijk is. Ook toegankelijke en begrijpelijke taal in de zorg en rechtspraak valt hieronder; het is al even voorbijgekomen.

Om de taal zo toegankelijk mogelijk te maken, is het natuurlijk belangrijk dat de taalgebruikers zo taalcompetent mogelijk zijn, dus dat ze de taal zo goed mogelijk beheersen. Daarvoor is het onderwijs natuurlijk een belangrijke speler. Dan gaat het om het onderwijs Nederlands als tweede taal, dus binnen het taalgebied voor mensen die hier komen en het Nederlands willen leren, maar ook het Nederlands als vreemde taal, dus buiten het taalgebied zoals in de buurtaalregio's. Met het grensverkeer is het natuurlijk belangrijk is om elkaars taal in ieder geval te kunnen verstaan of te kunnen spreken. Ik noem

ook het Nederlands als vreemde taal in Suriname en op de Caribische eilanden, waar het Nederlands in een heel meertalige context een eigen rol vervult.

Het doel van deze krachtlijn is aan de ene kant inspelen op drempels die taalgebruikers misschien ervaren in de communicatie vanuit de overheid, ook blinden en slechtzienden of doven en slechthorenden. Daarvoor kunnen we dan de taaltechnologie weer inzetten, zoals ook in de eerste krachtlijn naar voren kwam. Aan de ene kant willen we drempels wegnemen, aan de andere kant willen we ervoor zorgen dat iedereen het Nederlands zo goed mogelijk kan leren, dus dat de taal toegankelijk is voor iedereen in het onderwijs. En ten slotte hoort het creatief gebruiken van de taal ook bij taalcompetentie, bij het taalcompetent zijn. Dat doen we onder andere door de ondersteuning van de talige cultuur in Suriname, onder andere via debatteren zoals ik zonet zei, zodat iedereen zo taalcompetent is dat ze op een creatieve manier met het Nederlands om kunnen gaan.

Voor de afsluiting van onze presentatie geef ik graag nog het woord aan onze algemeen secretaris, Kris.

Mevrouw **Van de Poel**: Ik wil de krachtlijnen nog graag even voor u samenvatten:

Nederlands digitaal, internationaal en voor iedereen. Het gaat eigenlijk over samenwerken aan taal. Dat is wat we doen. Dan mag u verder klikken, en dan wens ik iedereen een heel prettig einde van het jaar en een heel creatief 2022.

De **voorzitter**: Hartelijk dank voor de presentatie. Dank ook voor de prachtige opbouw met de duopresentatie. Jullie kunnen zo het RTL Nieuws gaan presenteren, als jullie hierna iets anders willen doen. Complimenten daarvoor. Het woord "sloganesk" zoals Kevin het gebruikte, heb ik opgeschreven en ga ik behouden. Hartelijk dank daarvoor.

Mevrouw **Van de Poel**: Mag ik nog even iets vragen? Als u twee keer nog eens klikt op de slide, dan gaat u nog iets bijzonders zien.

De **voorzitter**: Hij heeft hem net uitgezet.

Mevrouw **Van de Poel**: Het lijkt wel zo. In de ster bovenaan moest staan "Taalunie" en dan moest hij draaien. Kijk eens eventjes. Als u er nog een keer op drukt, dan staat er ook "IPC". De Taalunie, daar is de IPC ook deel van. Het is de bedoeling dat we samen gaan werken aan taal.

De **voorzitter**: Er is me toch een stukje creativiteit losgelaten op deze presentatie, het is ongelooflijk. Nogmaals hartelijk dank.

Ik stel voor dat we het lijstje langsgaan van de leden van de IPC en dat ik iedereen in de gelegenheid stel om iets te zeggen. Dat kan een vraag zijn, een opmerking of wat dan ook, en aan het eind gaan we kijken of de algemeen secretaris daar wellicht op wil antwoorden of nog iets daarover heeft mee te delen. Ik gebruik de namenlijst zoals die aan iedereen is verstrekt en ik ga van boven naar beneden. Dan geef ik als eerste het woord aan mevrouw Cathy Coudyser.

Mevrouw **Coudyser**: Dank u wel voor de presentatie. Ik probeer de activiteiten van de Taalunie te volgen via vragen aan onze Vlaamse ministers, maar ik denk dat het goed is dat we willen samenwerken en dat de Interparlementaire Commissie en dus de parlementen van Nederland en Vlaanderen en de parlementsleden nauw betrokken worden. Met de digitale mogelijkheden stel ik voor dat we meer dan één keer om de twee of drie jaar samenkomen, maar dat we dat op regelmatige basis doen.

De **voorzitter**: Heel goed. Stephanie D'Hose.

Mevrouw **D'Hose**: Horen jullie mij?

De **voorzitter**: Uitstekend.

Mevrouw **D'Hose**: Hallo, hallo! Goedenavond. Ik zou mij willen aansluiten bij wat Cathy zei. Ik vind het een dermate interessante organisatie dat ik hoop dat we elkaar inderdaad wat meer kunnen zien. Via de digitale manieren gaat het ook perfect. Dan moeten we niet de grote verplaatsing daarvoor ondergaan.

Misschien een klein vraagje. Misschien trap ik hier op wat zere tenen of doe ik wat oude wonden terug open. Maar goed, ik weet dat bij de Nederlandse joie de vivre ook past dat we soms de zaken mogen benoemen gelijk dat ze zijn. Ik was in een vorig leven adjunct-kabinetschef op het kabinet van de minister van Cultuur. Toen hebben wij toch wel binnen de Taalunie wat problemen moeten oplossen met de toenmalige algemeen secretaris. Dat is niet uw voorganger, maar nog een keer die daarvoor. Toen zijn we toch wel geconfronteerd geweest met heel wat onvrede, ook bij het personeel. Ik vroeg het mij gewoon af. Ik hoop dat ondertussen heel wat zaken daarmee zijn opgelost. Ik merk ook wel dat er een enorme drive bij uw personeel is, maar ik wou daar gewoon even van horen of alles nu voldoende is opgelost en dat u -- dat is dan vooral naar u, mevrouw de algemeen secretaris -- op een goede manier uw job kan doen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ja, dat is een pikante vraag. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Katia Segers.

Mevrouw **Segers**: Horen jullie me?

De **voorzitter**: Uitstekend.

Mevrouw **Segers**: Hartelijk dank aan iedereen die de presentaties heeft gedaan. Ik apprecieer ten zeerste dat daar ongelooflijk veel tijd in gestoken is. De presentaties stemden mij ook hoopvol.

Aansluitend bij de vraag van collega D'Hose, we moeten er geen doekjes om winden: we weten allemaal dat de Vlaams-Nederlandse samenwerking in de Taalunie bij de Vlamingen iets meer genegen is dan bij Nederlanders. Dat heeft te maken met onze historiek. Bij ons is hard voor de Nederlandse taal gestreden. Dat ligt veel gevoeliger dan bij jullie, voor wie dat een evidentie is. Niettemin is het heel belangrijk dat wij de Taalunie en onze IPC blijven koesteren, niet alleen vanuit cultureel maar ook vanuit economisch belang. Zolang we één taal en één grammatica hebben, staan we gewoon veel sterker in de wereld. Wat ik net gehoord heb bij de presentaties stemt mij heel hoopvol in die zin dat we vooruitgang kunnen boeken. De vraag van collega D'Hose is heel terecht, namelijk: is alles wat in het verleden eventueel is misgegaan binnen de Taalunie, vandaag opgelost?

Ten tweede. Net als onze Nederlandse delegatie hoop ik elkaar ook nog eens fysiek te ontmoeten in Den Haag of waar dan ook -- het maakt me allemaal niet uit. Ik hoop dat we onze Nederlandse collega's dan kunnen overtuigen van het belang van de Taalunie.

Een heel specifieke vraag had ik niet. De presentaties waren allemaal heel helder, hoopvol en ambitieus.

De **voorzitter**: Hartelijk dank. Annabel Tavernier.

Mevrouw **Tavernier**: Dank u wel voor de zeer, zeer uitvoerige presentatie. Ik kan alleen maar beamen wat mijn voorgangers gezegd hebben. Ik kijk heel hard uit naar de verdere samenwerking in de toekomst. Dank u wel.

De **voorzitter**: Heel goed. Orry Van de Wauwer.

De heer **Van de Wauwer**: Dank u wel, voorzitter. Ik wil ook langs mijn kant de collega's bijtreden. Ben ik goed verstaanbaar?

De **voorzitter**: Uitstekend! Uitstekend!

De heer **Van de Wauwer**: Ja, oké. Prima. Ik ben ook blij dat we eindelijk de koppen bij elkaar kunnen steken, zoals wij in Vlaanderen zeggen, zij het op digitale manier. Ik wil me aansluiten bij de hoop die collega Segers heeft aangehaald, namelijk dat we binnenkort ook eens op een fysieke manier kunnen kennismaken en van gedachten wisselen, want het is altijd enorm waardevol om mensen ook in informele setting, in de marge van een vergadering, beter te leren kennen. Ik denk dat de uitwisseling tussen onze parlementen altijd enorm waardevol is.

Ik had misschien één concrete vraag of aandachtspunt dat ook weleens in ons Vlaams parlement ter sprake is gekomen. Dat is de plaats die het Nederlands krijgt in het buitenlands onderwijs. Daar moeten we voldoende aandacht voor blijven hebben. De opleiding Nederlands aan universiteiten in het buitenland staat onder druk. Ik denk dat het heel belangrijk is om daar in de toekomst verder op te reflecteren, maar ik heb geen concrete vragen op basis van wat er vandaag is voorgesteld.

De **voorzitter**: Helder. Is Sam Van Rooy nog aanwezig? Ik dacht dat hij verdwenen was inmiddels. Sam? Nee. Sam had een andere bijeenkomst om 18.30 uur, herinner ik mij nu. Manuela Van Werde.

Mevrouw **Van Werde**: Goedenavond allemaal. Hartelijk dank voor de mooie presentatie. Ik heb niet echt een vraag of misschien toch eentje. Misschien geldt die eerder voor een volgende bijeenkomst. Ik was gewoon aan het denken of het mogelijk is, nu wij toch in deze digitale tijden aanbeland zijn, om die anderstalige buitenlandse studenten ook eens een keertje uit te nodigen in de commissie om te horen hoe zij de Nederlandse taal, dat Nederlandstalig onderwijs, ervaren hebben en wat hun motieven waren om daarvoor te kiezen. Dat zou ik prettig vinden, maar dat is een heel persoonlijke vraag. Misschien is dat nu helemaal niet relevant of is het heel moeilijk, maar ik dacht: zo'n Zoom-verbinding met het buitenland is toch ook vlug gemaakt. Het is een idee.

De **voorzitter**: Heel goed. Merci. Dan geef ik graag het woord aan de voorzitter van de Vlaamse delegatie, de heer Vandaele.

De heer **Vandaele**: Dank u, voorzitter. Net als alle collega's ben ik blij dat we elkaar toch nog eens hebben kunnen ontmoeten, zij het dan digitaal, en dat we van het secretariaat een stand van zaken hebben gekregen, want we weten allemaal hoe moeizaam het hoe dan ook al gaat om onze beide delegaties in het gelid te houden. Zelfs zonder corona was het niet

altijd makkelijk om voldoende mensen gemotiveerd te krijgen. Met corona is het natuurlijk nog moeilijker geworden. De delegaties wisselen telkens. Dat kennen we. Dat is door de jaren heen altijd het geval geweest. Nu zijn er in Nederland nieuwe mensen, in Vlaanderen nieuwe mensen. Het is goed dat we nu, na een paar bureauvergaderingen in kleine kring die we al digitaal hadden, al onze leden hebben kunnen uitnodigen.

Ik kan het alleen maar herhalen: de belangstelling van Vlaamse kant is nog altijd zeer groot om een aantal dingen met onze Nederlandse vrienden -- het zijn niet allemaal vrienden, maar goed -- onze Nederlandse collega's samen te doen. Laat deze vergadering daar een aanzet toe zijn.

Het doet mij plezier om te zien dat neerlandistiek in het buitenland weer bij de prioriteiten hoort. Wij weten dat er onder andere in de recente besparingsronde, waar we het nog een paar keer over gehad hebben toen we nog fysiek samenkwamen met de IPC, klappen vielen in de neerlandistiek extra muros. Dat dat nu opnieuw een speerpunt wordt, doet mij plezier. Misschien kan daar vanuit het secretariaat, ofwel nu ofwel op een volgende vergadering, wat meer richting aan gegeven worden. Loopt dat nu naar wens? Voelen de docenten extra muros en die studenten zich voldoende ondersteund of zijn er toch nog wensen, desiderata? Die waren er wel een paar jaar geleden na die besparingsronde. In elk geval bedankt, voorzitter, voor uw initiatief vandaag.

De **voorzitter**: Gewaardeerd. Celia Groothedde.

Mevrouw **Groothedde**: Goedenavond. Ik ben ook blij dat we eindelijk samenkomen. Ik ben een van de jongste leden van de IPC. Vandaar dat ik nog niet ben toegevoegd.

Heel hartelijk bedankt voor uw uitgebreide presentatie. Ik vond het ook een coherent verhaal, dat hopelijk inderdaad een doorstart kan geven. Die is nodig. In Brussel zijn Nederlanders een van de grootste minderheden. Ik ben zelf een product van Belgisch-Nederlandse samenwerking. Dat bewijst dat daar toch goede dingen uit kunnen voortkomen. Ik hoop ook dat we elkaar vanaf nu sneller zullen zien, live en digitaal, om ervoor te zorgen dat onze commissie aan de Taalunie kan bijdragen.

Ik heb wel een paar vragen, maar wellicht kunnen die nu niet beantwoord worden. In het algemeen worden er wel initiatieven voorgesteld, een aantal voor een beperkt reisbudget en een aantal die ik heel pertinent vind, zoals in zorg en welzijn heldere taal gebruiken, zeker in een tijd waarin steeds meer zorg- en welzijnsverleners anderstalig zijn. Ik ben eigenlijk wel benieuwd hoeveel mensen u daarmee bereikt. Misschien kunnen we dat tijdens een volgende bijeenkomst eens verdiepen.

Ik ben ook, zoals een paar andere collega's, heel benieuwd hoe we beterschap kunnen brengen in de opleidingen Neerlandistiek, die het op dit moment moeilijk hebben in het buitenland, en wat daar uw plannen voor zijn.

De **voorzitter**: Heel goed. Dan trekken we de grens over en geef ik het woord aan een aantal Nederlanders. De eerste is Joop Atsma vanuit het noordelijkste puntje van Friesland.

De heer **Atsma**: Goedenavond inmiddels. Bedankt voor deze duidelijke toelichting. Ik sluit me graag aan bij de woorden van de collega's op dit punt. Als de voorzitter mij introduceert als iemand uit het noordelijkste puntje van Nederland, dan kan ik niet anders dan toch de vraag stellen naar de relatie tussen de Taalunie en het Fries. Ik heb afgelopen anderhalf jaar enkele onderzoeken langs zien komen van onder andere de Fryske Akademy en de Taalunie. Aan de ene kant worden er vragen gesteld over anderstalige buitenlanders en hun relatie tot Nederland en het Nederlands. Ik zou eigenlijk de contramale even in beeld willen brengen, namelijk: hoe is de relatie tussen de Taalunie, Friesland en de Friese taal?

Kennelijk is er op een aantal terreinen sprake van samenwerking.

Dan de tweede vraag die ik nog zou willen stellen. Er werd gewezen op de relatie met Zuid-Afrika. Een enkele keer spreken wij met collega-parlementariërs uit Namibië. Mij valt dan altijd op dat er daar ook een hele sterke onderstroom is die goed Nederlands spreekt.

Misschien is dat ook wel een punt van aandacht, of in elk geval een vraag.

Dank je wel.

De **voorzitter**: Dank je wel, Joop. Dan Arda Gerkens.

Mevrouw **Gerkens**: Dank je wel, voorzitter. Ik moet zeggen dat ik heel erg vrolijk word van deze presentatie. Ik ben zelf neerlandica, dus het Nederlands draag ik een warm hart toe. Ik moet ook zeggen dat ik het gevoel heb dat er echt een frisse wind waait. Ik zeg niet dat het voorheen zo hard nodig was, maar ik heb wel het idee dat er op dit moment echt hard gewerkt wordt bij de Taalunie. Ik ben gewoon heel blij om te horen dat er op zo veel terreinen zo veel wordt gedaan om de Nederlandse taal weer goed onder de aandacht te krijgen. Ik heb op dit moment verder geen vragen, maar ik word er wel enthousiast van. Ik hoop inderdaad ook dat we elkaar snel eens een keer kunnen ontmoeten en elkaar in de ogen kunnen kijken, en toch ook kunnen kijken hoe wij dan uw werk kunnen versterken.

De **voorzitter**: Dank je wel, Arda.

Ikzelf ben de laatste spreker van de zijde van Nederland. Ik heb een vraag over Zuid-Afrika. Er is natuurlijk een overeenkomst getekend met de Afrikaanse Taalraad. Dat is heel

hoopgevend. Er zijn natuurlijk oude, historische banden tussen Nederland en het Afrikaner volk, want wij als Staten-Generaal hebben in wezen het Afrikaner volk voortgebracht. Wij hebben gewoon beslissingen genomen die ervoor gezorgd hebben dat er Nederlandssprekende mensen aan de Zuidkaap van Afrika zijn gaan wonen. Wij hebben dus ook een historische verplichting om voor die taal, en in wezen ook voor het Afrikaner volk, te zorgen of er in ieder geval naar om te kijken. Wat gaat er nou in de praktijk gebeuren vanuit de Taalunie met Zuid-Afrika? Misschien mag ik één ding noemen. Er is nu een Afrikaanstalige universiteit. Het Afrikaans is eigenlijk weggejaagd van heel veel universiteiten in Zuid-Afrika, maar Afrikaners, vooral rondom de vakbond Solidariteit, hebben nu met eigen geld een Afrikaanstalige universiteit opgericht. Die heet Akademia. Er is nu ook een technische opleiding in Pretoria, die weer helemaal in het Afrikaans gegeven gaat worden. Is het een suggestie voor de Taalunie om toch weer eens even te kijken naar die banden, bijvoorbeeld met het hoger onderwijs en het technisch onderwijs in Zuid-Afrika? Dat was mijn vraag.

Hartelijk dank. Dit was dan het rondje parlementariërs. Ik wijs er nog even op dat wij werken met tweejaarscycli. Dit is de laatste vergadering die Nederland mag leiden. Ik geef straks de voorzittershamer over aan Wilfried Vandaele, die het dan weer twee jaar mag proberen. Meestal zijn de resultaten ... Nou, die laat ik maar even in het midden! Ikzelf mag dit werk al twaalf jaar doen. Ik doe het met heel veel plezier. De komende twee jaar zal ik dat dan weer doen onder leiding van onze Wilfried. Dat is een beetje hoe wij werken. De komende twee jaar zullen wij dus, ijs en weder dienende -- het hangt vooral af van de corona-ellende -- weer bij elkander komen in het Vlaams parlement, waar ik, gezien het heerlijke eten daar, heel veel zin in heb. Dat is dus een beetje het spoorboekje.

Dan geef ik graag het woord aan de algemeen secretaris, mevrouw Van de Poel, om antwoord te geven op de diverse vragen en opmerkingen. Daarna ga ik kijken of er behoefte is aan een tweede rondje. Dan praten we verder.

Mevrouw **Van de Poel**: Dank u wel. Ik moest heel erg lachen met uw culinaire beschrijvingen. U bent natuurlijk altijd welkom in Vlaanderen. Het eten is hier inderdaad lekker!

Ik heb heel wat interessante vragen gekregen. Ik ga proberen om daar, gezien de tijd, toch snel op in te gaan.

De eerste vraag ging over verleden, heden en toekomst. Vanuit het verleden van de Taalunie, van het Algemeen Secretariaat, kijk ik graag naar de toekomst, en daar moet ik natuurlijk het heden ook in meenemen. Vanuit de visitatie, die teruggekeken heeft naar de afgelopen vijf jaar, kunnen we een aantal aanbevelingen meenemen die de Taalunie als geheel krachtiger in de toekomst zal zetten. Het is echt de bedoeling om van de Taalunie en

van het Algemeen Secretariaat een moderne organisatie te maken. Daarin is het heel belangrijk dat we samenwerken met de overheden. Dat samenwerken maakt ons sterk. Ook de IPC zal in dat samenwerken heel nauw betrokken worden. Ik kijk daar dus ook bijzonder erg naar uit. Ik kijk ook uit naar de intensievere samenwerking en naar fysiek contact met de IPC, over de grenzen heen.

Zijn alle problemen uit het verleden opgelost? Wel, het zou toch heel dramatisch zijn als er niks meer zou zijn waarin we onze tanden moeten zetten. Dus ook daarbij kijk ik ernaar uit om met mensen te werken en om te zorgen dat mensen gekneed worden, zodat we het grotere doel, de grotere doelstellingen en de grotere uitkomsten sterker in beeld kunnen brengen, namelijk het Nederlands voor de taalgebruiker.

Er werd gevraagd naar de plaats van het Nederlands in het buitenlands onderwijs. Wel, het Algemeen Secretariaat heeft het afgelopen jaar ook eens een keertje op een andere manier de begroting geteld en de budgetten die de deur uit vliegen. We hebben toen bij elkaar gebracht dat we eigenlijk 2,8 miljoen euro op jaarbasis ten dienste stellen van de neerlandistiek, in Nederland en Vlaanderen, maar ook in de wereld. Daarbovenop komt voor 2022 het impulstraject. Dat is een eenmalige financiële tegemoetkoming, waarvoor we €400.000 gekregen hebben van Nederland en €200.000 van Vlaanderen.

Dat impulstraject hangen we op aan het actieplan voor de neerlandistiek. Dat is een plan dat vertrekt vanuit een visie: wat is de neerlandistiek in binnen- en buitenland? Hoe kunnen we dat Nederlands versterken, die studie naar het Nederlands maar ook het gebruik van het Nederlands? Het impulstraject komt uitsluitend ten goede aan de buitenlandse neerlandistiek. Maar omdat het gekaderd wordt in dat grotere actietraject, maken we het eigenlijk ook veel slagkrachtiger.

Uiteraard willen we graag op een volgende gelegenheid anderstaligen en studenten uitnodigen, die er dan ook eens een keertje getuige van zijn hoe het is om met het Nederlands om te gaan. Maar ik wil u ook graag verwijzen naar ons nieuwe platform, dat we in september bij de 41ste verjaardag gelanceerd hebben, namelijk mijnNederlands. Op dat platform kan u die mensen ook aan het werk zien. Dat is een platform waar zowel docenten als studenten als mensen uit de diaspora, dus Nederlandstaligen in het buitenland, met elkaar het Nederlands delen. U bent daar altijd welkom. Het is te vinden via onze website. Hoeveel mensen we in de zorg bereiken met Nederlands, kan ik u niet precies zeggen. Ik kan u wel zeggen dat de Zorg voor Zorgprijs bijvoorbeeld een prijs is waarbij we aan de oppervlakte mensen bereiken die bezig zijn met dat Nederlands, met Nederlands begrijpelijk te maken in de zorg. Daardoor hebben ze een enorm hinterland. Dat is ook een van de elementen waarmee we nu bezig zijn. Het kan dan wel zijn dat de Taalunie met een budget van 11 miljoen een kleine organisatie is, maar dat is het eigenlijk niet. Budgettair lijkt het

klein, maar de Taalunie raakt heel veel mensen die daarbuiten staan en hun eigen budgetten hebben, waardoor ze die goede boodschap verder uitdragen.

Dan Friesland. Dat is heel interessant. Wij bieden ondersteuning voor regionale talen. Wij zijn uiteraard niet bevoegd voor het Fries. We zijn wel bevoegd voor mengvormen waarin het Nederlands een rol speelt. Wij bieden wel alle regionale talen in Nederland infrastructuurmogelijkheden aan via het INT, ook om ervoor te zorgen dat de talen hun eigen corpora kunnen opbouwen en er zelf voor kunnen zorgen dat ze voldoende data hebben, zodat er ook met die talen een grotere groei bewerkstelligd kan worden. We hebben wel het Taalportaal, waarin Nederlands, Fries en Afrikaans wetenschappelijk beschreven worden. Dat is dus met een financiering van de Taalunie. In de Week van het Nederlands, die begin oktober plaatsvond, hebben we ook Friese activiteiten ondersteund in Zuid-Afrika. Dat vind ik toch ook wel heel bijzonder.

Dan Zuid-Afrika. Daar gaan we begin 2022 aan de slag met een wisselleerstoel. Dat is een beetje een laboratorium, met een proeftraject. Daarbij ondersteunen we vier jaar lang een leerstoel, met aan de ene kant taalbeheersing en in het andere semester een inhoudelijke leerstoel: taalcultuur of literatuur. Die leerstoel zal op verschillende plaatsen in Zuid-Afrika -- dat is een bijzonder groot land, zoals u weet -- neergezet worden. Het zal elke keer op een wisselende plek zijn. Dat gaat men vanuit Zuid-Afrika zelf, vanuit de SAVN, ondersteunen, in samenwerking met de IVN. De IVN zal daarvoor mensen aanwerven. De SAVN zal mensen plaatsen.

Namibië zal een van de locaties zijn waar die leerstoel halt zal houden. Dat was ook een vraag die gesteld werd. We hopen met dat laboratorium ook een voorbeeld te geven aan andere leerstoelen in het buitenland.

Wat betreft het Fries: wij zijn niet bevoegd voor het Fries. We laten het initiatief aan Friesland en we sluiten ons natuurlijk graag aan bij initiatieven.

Nog een keer over Zuid-Afrika: als er in Zuid-Afrika iets is wat met het Nederlands te maken heeft, bijvoorbeeld als er aan een universiteit een afdeling Nederlands wordt opgezet of een traject waarin Nederlands de hoofdtaak is, dan ondersteunen wij dat bijzonder graag.

Ik denk dat ik hiermee in drie minuten al uw vragen kort, kort, kort beantwoord heb.

De **voorzitter**: Dat wordt enorm gewaardeerd. Ik kijk of de leden van de IPC er behoefte aan hebben om nog een vraag te stellen of een opmerking te maken. Dan moet u even zwaaien of wat dan ook. Ik stel vast dat dat niet het geval is. Zelfs de vraag over het Fries in Zuid-Afrika is beantwoord. Dat hebben we dan ook weer vastgelegd. Ik stel voor dat we agendapunt 4, de presentatie door het secretariaat, bij dezen hebben afgerond.

Agendapunt 5 is de vooruitblik op de werkzaamheden in 2022. Dat gaat natuurlijk maar over één ding en dat is corona. Met heel veel plezier komt de Nederlandse delegatie straks weer

naar Brussel, maar dat hangt allemaal af van de maatregelen die hier genomen worden. Dat ziet er wisselend uit. De internationale contacten van ons mooie parlement waren tot staan gebracht. Die zijn om die reden in de afgelopen tijd mager geweest, maar hopelijk gaan we dat in het nieuwe jaar veranderen en komen wij naar Brussel.

Punt 6 is de rondvraag. Heeft iemand iets voor de rondvraag, een mededeling of een vraag? Dat is evenmin het geval.

Ik sluit bij dezen de vergadering van de IPC. Ik dank iedereen, in het bijzonder de algemeen secretaris, die we voor de eerste keer in dit mooie gremium hebben mogen meemaken. Dat geldt natuurlijk ook voor de mensen achter haar. Ik dank ook alle deelnemers van de IPC. Ik geef bij dezen de voorzittershamer door, want in de afgelopen twee jaar was Nederland voorzitter. Ik vind het altijd heerlijk om te zeggen "Nederland, dat ben ik", want daar kwam het even op neer. Maar deze voorzittershamer is nu voor Wilfried Vandaele, met wie ik al twaalf jaar op en af ga. De komende twee jaar is deze hamer voor hem. Wilfried, ik wens je heel veel succes de komende twee jaar. Ik hoop dat jij meer activiteiten kunt ontplooiën dan wij hebben kunnen doen. Heb je nog een hoopvol eindwoord?

De heer **Vandaele**: Het zijn natuurlijk bijzonder grote schoenen om te vullen, voorzitter. Maar we gaan ons best doen. Ik kijk uit naar die hamer. Dank je.

De **voorzitter**: Dank u wel. We zullen die hamer via Pexip naar je toesturen. Dan valt die straks, over tien minuten, op je bureautje. Hartelijk dank allemaal. Tot zover deze bijeenkomst van de IPC. Ik wens iedereen nog een prettige voortzetting van deze maandag. Heel veel plezier met het Nederlands de rest van het jaar en, voor Joop, natuurlijk met het Fries. Tot ziens allemaal. Dank u wel en tot de volgende keer.

Sluiting 19.07 uur.